



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MAP Karlovarsko II (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008557)

Pracovní skupina č. 1 „Čtenářská gramotnost, pregramotnosti“

Místo konání: ZŠ Karlovy Vary, Poštovní 19

Datum: 21. 5. 2018

Přítomní: dle prezenční listiny

Obsah:

1. Informace k přípravě akčního plánu na další šk. rok: podpora znalostních kapacit (čtenářské dílny pro učitele, paměť a efektivní učení), implementace MAP.
2. Informace o projektu PPUČ
3. Příprava WS „Vzdělávání cizinců v ZŠ“
4. SWOT analýza
5. Diskuze
6. Termín a obsah příštího jednání

ad 1) Informace k přípravě akčního plánu na další šk. rok: podpora znalostních kapacit (čtenářské dílny pro učitele, paměť a efektivní učení), implementace MAP.

Členové pracovní skupiny byli seznámeni s plánem implementačních aktivit na šk. rok 2018/2019 tak, jak vyšly priority z dotazníkového šetření mezi školami. Dále byli informováni o aktivitách v rámci podpory znalostních kapacit, na které je možno se nyní hlásit, a o připravovaných workshopech na další šk. rok.

Plánovaný vzdělávací workshop pro učitele na téma paměť a efektivní učení by byl realizován ve dvou dnech (např. dva pátky po 14 dnech). Vzhledem k velkému zájmu členů pracovních skupin o tento workshop by bylo možné uskutečnit dvě opakování, z toho jedno na podzim (cca listopad) a druhé na jaře (dle finančních prostředků v rozpočtu projektu). Jako vhodné místo z hlediska dopravní dostupnosti se jeví K. Vary (např. ZŠ Karlovy Vary, Truhlářská 19, kde je možnost využít aulu školy, nebo výukové prostory ve Dvoraně v K. Varech). Realizační tým projektu zahájí přípravu workshopu.

Z minulého jednání pracovní skupiny vzešel podnět na vzdělávací aktivitu „čtenářské dílny pro učitele“. Realizační tým projektu vyhledal a kontaktoval lektorku PhDr. Košťálovou z organizace „Pomáháme školám k úspěchu“. Členové pracovní skupiny obdrželi materiál s životopisem lektorky a odkazy na zajímavé stránky, které lektorka doporučila:

- časopis Kritická gramotnost: <https://www.kellnerfoundation.cz/pomahame-skolam-k-uspechu/projekt/pedagogicke-inspirace/casopis-kriticka-gramotnost>
- youtube: pomáháme školám k úspěchu, čtenářské dílny: youtube.com

Proběhla diskuze, jaký organizační model by byl pro učitele nejvhodnější pro vzdělávací aktivitu „čtenářské dílny“. Nejvhodnější se jeví několik celodenních aktivit, např. celkem tři



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



(např. listopad, leden a březen). Vhodným místem pro čtenářské dílny by mohla být Městská knihovna Nová Role (vedoucí je členem pracovní skupiny), bude tak možno využít knihy z knihovny. Dále jako možné místo bylo navrženo využití výukových prostor Dvorany v K. Varech. Realizační tým projektu bude kontaktovat lektorku, domluví organizaci a obsah a připraví workshopy.

ad 2) **Informace o projektu PPUČ**

Ze strany zástupce realizačního týmu MAP byl představen projekt PPUČ – „PODPORA BUDOVNÍ KAPACIT PRO ROZVOJ ZÁKLADNÍCH PRE/GRAMOTNOSTÍ V PŘEDŠKOLNÍM A ZÁKLADNÍM VZDĚLÁVÁNÍ - PODPORA PRÁCE UČITELŮ“. Projekt je realizován Národním ústavem vzdělávání. V současné době probíhá komunikace mezi NS MAS ČR (Pracovní skupiny Vzdělávání) a tímto projektem o možnostech efektivní spolupráce mezi MAPy a PPUČ v oblasti gramotností. PPUČ se zabývá matematickou gramotností, čtenářskou gramotností a ICT. Na webu PPUČ se lze zaregistrovat k odběru novinek a mají zde být časem zveřejňovány inspirativní materiály ke gramotnostem.

<http://www.nuv.cz/projekty/ppuc>

www.gramotnostiproucitele.cz

ad 3) **Příprava WS „Vzdělávání cizinců v ZŠ“**

Na základě podnětu z minulého jednání pracovní skupiny proběhne dne 1. 6. 2018 od 11 h v budově Magistrátu města K. Vary workshop „Vzdělávání cizinců v ZŠ“. Účast přislíbili hosté z: MŠTM, UJEP, NIDV, PPP, Centrum na podporu integrace cizinců. Každý z hostů bude mít na úvod krátkou prezentaci či úvodní slovo o jeho pohledu na téma. Následovat bude diskuze. Členové pracovní skupiny mohou zaslat dotazy na hosty do 27. 5. 2018 na e-mail hlavní manažerky projektu, dotazy pak budou poslány hostům.

V rámci diskuze ke vzdělávání cizinců zazněly podněty: Jaký je vývoj učebnic vhodných pro vzdělávání cizinců? Učebnice jsou složité, pro výuku češtiny pro cizince na ZŠ by bylo vhodné mít k dispozici učebnice na úrovni učebnic pro žáky pro výuku cizích jazyků. Jsou nějaké vhodné zdroje na internetu pro výuku cizinců? Problematická je finanční stránka výuky cizinců na ZŠ. Učitel vyučující cizince v běžné třídě (zejména český jazyk) je více časově vytížen přípravami a nemá navíc finanční ohodnocení. Dále byla diskutována otázka podpůrných opatření v souvislosti s integrací cizinců na ZŠ. A také zda k opakování ročníku v případě nově přichozího cizince bez znalosti českého jazyka je nutné vyjádření poradenského pracoviště nebo pouze ředitele školy.

ad 4) **SWOT analýza**

Na základě společné diskuze byl sestaven návrh SWOT analýzy pro oblast čtenářské gramotnosti v ZŠ na Karlovarsku. Některé body se týkají také vzdělávání cizinců. Se SWOT analýzou bude dále pracováno na dalších jednání PS, kdy se budou členové zabývat analýzou problémů a potřeb.



SWOT Čtenářská gramotnost (+ problematika vzdělávání cizinců)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ol style="list-style-type: none">1. Dostupnost knih na školách (knihy nakoupené v rámci projektů)2. Spolupráce škol s knihovnami (např. čtenářské dílny a soutěže – motivace žáků ke čtení)3. Využití ICT (el. čtečky, vizualizace textu, texty knih v písničkách a muzikálech, filmy dle námětů knih, youtube)4. Někteří učitelé jsou motivováni a mají zájem o rozvoj čtenářské gramotnosti a nové metody a formy výuky	<ol style="list-style-type: none">1. Velký počet dětí/žáků ve třídě2. Malá časová dotace na ČG (při přechodu z 1. st. ZŠ na 2. st. dojde ke snížení počtu hodin ČJ, navýšení počtu hodin by bylo na úkor jiného předmětu)3. Provozní problémy (např. 45 min je málo na čtenářskou dílnu, nutnost změn rozvrhu)4. Malá motivace ke čtení z rodin5. Malá míra porozumění textu u žáků, problémy pak i v jiných předmětech6. Špatné vyjadřovací schopnosti žáků7. Problémy se čtením u žáků s dysfunkcemi8. <i>Problémy se čtením u žáků cizinců</i>9. <i>Nejsou vhodné knihy pro žáky cizince v jejich mateřském jazyce</i>
PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ol style="list-style-type: none">1. Využití jiných než tradičních literárních děl nebo forem (komiks, upravená a převyprávěná díla, audiovizuální metody, zjednodušování, <i>dvoujazyčné knihy pro cizince</i>)2. Školní čtenářské kluby ze šablon OPVVV3. Besedy s autory, dramatizace (např. Listování)4. V rámci školy společné čtení malých a starších žáků5. Využití PC her ke zlepšení slovní zásoby v angličtině (univerzální komunikační jazyk)6. Nabídky katalogů a objednávek knih k zakoupení od nakladatelství prostřednictvím školy7. Slib zvýšení platů učitelů – zvýšení motivace učitelů	<ol style="list-style-type: none">1. Nárůst počtu žáků s dysfunkcemi2. <i>Nárůst počtu žáků cizinců</i>3. Prohlubování malé motivace z rodin ke čtení (čas, video, PC, TV,...)4. Prolínání cizích kultur, neznalost klasických českých pohádek a tedy ohrožení velikosti slovní zásoby v češtině a neznalost kulturní tradice5. Všeobecný úpadek vkusu – kýč, brak6. PC hry v angličtině – problém se slovní zásobou v češtině7. Ve škole se málo pracuje s učebnicí a textem, prohlubování problému – žáci neumí pracovat s knihou, psát si poznámky a výpisky8. Někteří učitelé jsou vyhořelí a bez motivace. Problémy ve vztazích na pracovišti mezi kolegy učiteli



EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ad 5) **Diskuze**

Členové pracovní skupiny diskutovali také o výběru učebnic pro český jazyk.

Další diskuze proběhla také ke vzdělávání mimořádně nadaných dětí, což se nyní aktuálně týká jedné ze škol, jejíž zástupce se účastní pracovní skupiny. Pro vzdělávání mimořádně nadaného žáka nezískali asistenta jako nárokové opatření a otázkou také je, jaké kompetence by takový asistent měl mít.

V rámci projektu „Implementace Krajského akčního plánu 1 v Karlovarském kraji“ je možno přihlásit se na letní školu pro učitele na téma čtenářská gramotnost. Vše je hrazeno z projektu. Jsou poslední volná místa, je nutno hlásit se co nejdříve manažerce projektu IKAP Ing. Zuzaně Žitné. Členové pracovní skupiny obdrželi leták a program letní školy.

ad 6) **Termín a obsah příštího jednání**

Příští jednání proběhne na podzim (cca říjen) v Městské knihovně v Nové Roli. Hl. manažerka projektu nabídla, že na příští jednání se pokusí domluvit s p. Milanem Hlouškem (autor knihy „Letní dny bez konce“) na besedě pro členy pracovní skupiny. Dále budou členové pokračovat v tvorbě analýzy problémů a potřeb na základě dnes sestavené SWOT analýzy.

E-mailem bude upřesněna organizace workshopů na čtenářské dílny a na téma „paměť a efektivní učení“.

Zapsali: Hendrichová, Makovička